

Dosarul nr. 2r-279/19

Prima instanță: Judecătoria Soroca, sediul Florești (D. Gherasim, M. Nicorici)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (A. Corcenco, D. Stănilă, D. Corolevschi)

DECIZIE

15 mai 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală
Victor Burduh
Galina Stratulat

examinând recursul declarat de către Adrian Armaș reprezentat de avocatul Simion Frumusachi,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Sergiu Osadci împotriva lui Adrian Armaș cu privire la restituirea prestației,

împotriva încheierii din 31 ianuarie 2019 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost respinsă ca inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Adrian Armaș reprezentat de avocatul Simion Frumusachi,

c o n s t a t ă :

La 05 septembrie 2016, Sergiu Osadci a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Adrian Armaș cu privire la restituirea prestației.

Prin hotărârea din 19 aprilie 2017 a Judecătoriei Soroca, sediul Florești, cererea de chemare în judecată a fost respinsă.

La 26 aprilie 2017, Sergiu Osadci a declarat apel împotriva hotărârii din 19 aprilie 2017 a Judecătoriei Soroca, sediul Florești prin care a solicitat casarea hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii și încasarea din contul intimatului în beneficiul său a cheltuielilor de judecată.

Prin decizia din 12 decembrie 2017 a Curții de Apel Bălți a fost admis apelul declarat de Sergiu Osadci reprezentat de avocatul Serghei Mocanu, cu casarea integrală a hotărârii instanței de fond și admiterea cererii de chemare în judecată. A fost încasată de la Adrian Armaș în beneficiul lui Sergiu Osadci suma de 2300 de euro, în lei moldovenești, conform cursului BNM la data executării hotărârii, cu titlu de prestație. Au fost încasate de la Adrian Armaș în beneficiul lui Sergiu Osadci sumele de 6410 lei cu titlu de cheltuieli de judecată și 3869 de lei cu titlu de taxă de stat. În rest acțiunea a fost respinsă.

La 08 februarie 2018, Adrian Armaș reprezentat de avocatul Simion Frumusachi a contestat cu recurs decizia din 12 decembrie 2017 a Curții de Apel Bălți solicitând casarea integrală a deciziei instanței de apel, cu menținerea hotărârii instanței de fond și încasarea din contul intimatului a cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea din 25 aprilie 2018 a Curții Supreme de Justiție, recursul declarat de Adrian Armaș reprezentat de avocatul Simion Frumusachi a fost considerat inadmisibil.

La 13 noiembrie 2018, Adrian Armaș reprezentat de avocatul Simion Frumusachi a depus cerere de revizuire împotriva deciziei din 12 decembrie 2017 a Curții de Apel Bălți prin care a solicitat casarea integrală a deciziei instanței de apel, cu pronunțarea unei noi hotărâri de restituire a cererii de apel depuse de Sergiu Osadci reprezentat de avocatul Serghei Mocanu, ca fiind semnată de o persoană neîmputernicită și menținerea hotărârii instanței de fond.

Prin încheierea din 31 ianuarie 2019 a Curții de Apel Bălți, cererea de revizuire depusă de Adrian Armaș reprezentat de avocatul Simion Frumusachi a fost respinsă ca inadmisibilă.

La 26 martie 2019, Adrian Armaș reprezentat de avocatul Simion Frumusachi a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 31 ianuarie 2019 a Curții de Apel Bălți, solicitând casarea încheierii instanței de apel, cu emiterea unei noi decizii de restituire a apelului declarat de Sergiu Osadci reprezentat de avocatul Serghei Mocanu ca fiind semnată de o persoană neîmputernicită și menținerea hotărârii instanței de fond.

În motivarea recursului, recurentul a menționat că nu este de acord cu încheierea contestată pe care o consideră neîntemeiată și pasibilă de a fi casată.

Astfel, a indicat că instanța de apel și-a motivat soluția prin câteva fraze contradictorii.

Așadar, a invocat că deși instanța ierarhic inferioară recunoaște că temeiul indicat de revizuent se încadrează în temeiurile prevăzute de art.449 lit. b) Cod de procedură civilă, mai mult, a constatat și faptul că avocatul Serghei Mocanu, cel care a semnat cererea de apel nu avea dreptul la acel moment de a exercita profesia de avocat și respectiv de a participa în ședința în calitate de reprezentant cu dreptul de a semna cererea de apel, Colegiul a respins drept inadmisibilă cererea de revizuire în baza dispozițiilor art.450 lit. b) Cod de procedură civilă.

În acest context, a menționat că, constatând că cererea de revizuire a fost depusă tardiv, instanța de apel nu a ținut cont de proba anexată la cererea de revizuire și anume, răspunsul nr.UA/537/18 din 05 septembrie 2018, care este un act oficial în baza căruia a aflat și a informat și instanța despre lipsa dreptului persoanei care a semnat cererea de apel de a exercita profesia de avocat.

În continuare, a subliniat că instanța ierarhic inferioară eronat a respins drept inadmisibilă cererea de revizuire în baza dispozițiilor art.450 lit. b) Cod de procedură civilă, or, la caz, termenul pentru depunerea cererii de revizuire urmează a fi calculat din momentul obținerii răspunsului nr.UA/537/18 din 05 septembrie 2018 și nu de la o altă dată.

În final, a concluzionat că instanța de apel în cazul respingerii cererii de revizuire recunoaște că decizia din 12 decembrie 2017 a Curții de Apel Bălți este una ilegală, însă din motive formale refuză să o revizuiască și acceptă faptul ca acesta să rămână ilegală.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Curtea de Apel Bălți a pronunțat încheierea contestată la data de 31 ianuarie 2019, fiind recepționată de recurent la 15 martie 2019, fapt confirmat prin avizul de recepție anexat la materialele cauzei (f.d.216).

Astfel, recursul, declarat la data de 26 martie 2019, este în termen.

Verificând legalitatea actului de dispoziție contestat, prin prisma argumentelor invocate în recurs și a materialelor din dosar, coroborat cu normele de drept, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de Adrian Armaș reprezentat de avocatul Simion Frumusachi întemeiat și pasibil de fi admis, cu restituirea cauzei la rejudecare, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 427 lit. b) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

Așadar, din conținutul recursului declarat de Adrian Armaș reprezentat de avocatul Simion Frumusachi, rezultă că, recurentul nu este de acord cu încheierea din 31 ianuarie 2019 a Curții de Apel Bălți, prin care cererea de revizuire a fost respinsă ca inadmisibilă.

La fel, s-a constatat și faptul că, pentru a se pronunța astfel, instanța de apel a reținut că Adrian Armaș reprezentat de avocatul Simion Frumusachi, a depus cerere de revizuire cu omiterea termenului de 3 luni.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție apreciază critic concluzia instanței de apel despre necesitatea respingerii cererii de revizuire ca fiind depusă cu omiterea termenului de 3 luni din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 448 alin. (2) Cod de procedură civilă, cererea de revizuire împotriva unei hotărâri care, fiind supusă căilor de atac, a fost menținută, modificată sau casată, emițându-se o nouă hotărâre, se soluționează de instanța care a menținut, a modificat hotărârea sau a emis o nouă hotărâre.

În conformitate cu art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă, revizuirea se declară în cazul în care au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale cauzei care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuientului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a cauzei.

Conform art. 450 lit. b) Cod de procedură civilă, cererea de revizuire se depune în termen de 3 luni din ziua în care persoana interesată a luat cunoștință de circumstanțele sau faptele esențiale ale cauzei care nu i-au fost și nu puteau să-i fie cunoscute anterior, dar nu mai târziu de 5 ani de la data rămânerii irevocabile a hotărârii, încheierii sau deciziei – în cazul prevăzut la art. 449 lit. b).

În conformitate cu dispozițiile art. 451 alin.(1) Cod de procedură civilă, cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art. 447, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art. 449 și anexându-se probele ce le confirmă.

Conform cu art. 452 alin. (1-2) Cod de procedură civilă, instanța examinează cererea de revizuire în ședință publică în conformitate cu normele de examinare a cererii de chemare în judecată. Dezbaterile sunt limitate la admisibilitatea revizuirii și la faptele pe care se întemeiază.

Cu referire la normele legale citate, la caz se constată că revizuentul, solicitând revizuirea deciziei din 12 decembrie 2017 a Curții de Apel Bălți, a invocat drept temei de revizuire faptul că i-au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale

cauzei care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului.

Curtea de Apel Bălți a respins cererea de revizuire ca fiind depusă cu omiterea termenului de declarare.

În susținerea poziției date, instanța de apel a relevat că temeiurile invocate de revizuent deși se încadrează în dispozițiile art.449 lit. b) Cod de procedură civilă, întrucât avocatul Serghei Mocanu a participat în instanța de apel în calitate de avocat a lui Sergiu Osadci, contrar art.14, 28 alin.(2) al Legii cu privire la avocatură nr.1260 din 19 iulie 2002, și nu avea dreptul în anul 2017 de a exercita profesia de avocat, fapt confirmat prin lista de avocați cu drept de exercitare a profesiei pentru anul 2017 de la (f.d.190), nu pot fi luate ca probă, deoarece revizuentul a încălcat termenul în interiorul căruia urma să se adreseze în instanță cu o cerere de revizuire, termenul fiind stipulat expres în art.450 lit. b) Cod de procedură civilă.

Astfel, Colegiul a constatat cu certitudine faptul că revizuentul a aflat despre faptul că avocatul Serghei Mocanu și-a exercitat ilegal profesia de avocat în cadrul cauzei actuale în instanța de apel, după pronunțarea deciziei din 12 decembrie 2017 a Curții de Apel Bălți, în aceeași zi, ceea ce a și confirmat și în cadrul ședinței, iar cererea de revizuire a fost depusă doar la data de 13 noiembrie 2018, în acest sens fiind omis termenul de 3 luni.

În acest sens, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că Curtea de Apel Bălți nu a dat o argumentare fermă și obiectivă de când totuși a început să curgă termenul de depunere a cererii de revizuire.

Or, constantând faptul că cererea de revizuire a fost depusă tardiv, instanța de apel a negat în totalitate a pune la bază proba care demonstrează când de fapt i-a devenit oficial cunoscută revizuentului informația cu privire la faptul că avocatul Serghei Mocanu nu avea dreptul la acel moment de a exercita profesia de avocat și respectiv de a participa în ședință în calitate de reprezentant cu dreptul de a semna cererea de apel. Or, la cererea de revizuire a fost anexată de către revizuent ca probă copia Răspunsului nr. UA/573/18 din 05 septembrie 2018, care este actul oficial în baza căruia ultimul a aflat și i-a adus la cunoștință și instanței despre lipsa dreptului persoanei care a semnat cererea de apel de a exercita profesia de avocat.

Mai mult, este de menționat că în momentul când a fost examinată cererea de apel, revizuentul având la bază informația din Lista avocaților cu drept de exercitare a profesiei de avocat pentru anul 2017, a invocat faptul că avocatul Serghei Mocanu nu avea dreptul la acel moment de a exercita profesia de avocat și respectiv de a participa în ședință în calitate de reprezentat cu dreptul de a semna cererea de apel, însă instanța de apel nu a considerat aceasta o informație oficială și a refuzat să se expună în lipsa unui înscris sau act oficial.

În acest context, instanța de recurs evidențiază că procedura de revizuire prevăzută de art. 449-453 Cod de procedură civilă, servește scopului înlăturării lacunelor și omisiunilor justiției care urmează a fi aplicate într-o manieră compatibilă cu prevederile art. 6 paragraf 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, fiind respectat principiul securității raporturilor juridice, care semnifică, potrivit jurisprudenței degajate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, între altele, că o soluție definitivă al oricărui litigiu nu urmează a fi rediscutată. Excepție de la acest principiu poate fi doar cazul când reexaminarea este necesară în virtutea circumstanțelor fundamentale și obligatorii (speța de referință *Brumărescu c. României*, hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului din

28 octombrie 1999).

Articolul 6 alin. (1) din Convenția Europeană a Drepturilor Omului prevede obligația instanțelor de judecată de a-și motiva hotărârile, dar nu poate fi înțeles în sensul că acesta prevede obligația furnizării unui răspuns detaliat pentru fiecare argument. Doar în funcție de circumstanțele cauzei se poate stabili dacă instanța și-a respectat sau nu obligația de a-și exprima motivele (hotărârea în cauza Krasulya v. Federația Rusă din 22 februarie 2007).

Astfel, datoria de a motiva hotărârea este deseori înțeleasă drept datoria de a soluționa cele mai importante probleme ale cauzei.

Dacă instanța nu se pronunță deloc asupra unor chestiuni importante sau exprimă aprecieri contradictorii, atunci acest lucru poate conduce de cele mai multe ori la încălcarea articolului 6 alin. (1) din Convenția Europeană a Drepturilor Omului în sensul suprimării dreptului la un proces echitabil.

Colegiul evidențiază că instanța de revizuire urmă să se expună de ce a considerat ca fiind depusă tardiv cererea de revizuire în cazul în care a respins argumentul invocat de Adrian Armaș reprezentat de avocatul Simion Frumusachi în cadrul ședinței de examinare a cererii de apel cu privire la faptul că avocatul Serghei Mocanu nu avea dreptul la acel moment de a exercita profesia de avocat și respectiv de a participa în ședință în calitate de reprezentat cu dreptul de a semna cererea de apel, iar un răspuns oficial în acest sens a recepționat de la Uniunea Avocaților abia la 05 septembrie 2018.

În context, Colegiul observă că instanța de revizuire nu a respins de o manieră convingătoare argumentele revizuientului ce țin de incidența art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă. Or, instanța de revizuire s-a limitat la concluzia precum că cererea de revizuire a fost depusă cu omiterea termenului de 3 luni.

În aceste condiții, este cert că constatările instanței de revizuire nu conțin o argumentare clară din care să rezulte soluția emisă, instanța de recurs fiind în imposibilitate să înlăture erorile judiciare depistate.

La noua judecare a cererii de revizuire depuse de Adrian Armaș reprezentat de avocatul Simion Frumusachi, instanța de revizuire urmează să țină cont de cele menționate și supunând unui control riguros cele mai importante probleme ale cauzei, să emită o încheiere legală și întemeiată, respectând dreptul garantat al părților la un proces echitabil.

În particular, Colegiul subliniază dreptul părților de a fi „auzite“, consacrat în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului. Rolul unei decizii motivate este să demonstreze părților că ele au fost „auzite“.

Mai mult, o decizie motivată oferă părții posibilitatea de a o contesta, precum și posibilitatea ca decizia să fie revizuită de către o instanță de recurs.

Doar prin adoptarea unei decizii motivate poate avea loc un control public al administrării justiției (hotărârea în cauza Hirvisaari v. Finlanda din 27 septembrie 2001).

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că recursul declarat de Adrian Armaș reprezentat de avocatul Simion Frumusachi urmează a fi admis, cu casarea încheierii din 31 ianuarie 2019 a Curții de Apel Bălți și restituirea cauzei la Curtea de Apel Bălți, pentru examinarea cererii de revizuire depuse de Adrian Armaș reprezentat de avocatul Simion Frumusachi împotriva deciziei din 12 decembrie 2018 a Curții de Apel Bălți.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. b), art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție
d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Adrian Armaș reprezentat de avocatul Simion Frumusachi.

Se casează încheierea din 31 ianuarie 2019 a Curții de Apel Bălți, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Sergiu Osadci împotriva lui Adrian Armaș cu privire la restituirea prestației, cu restituirea cauzei la rejudecare la Curtea de Apel Bălți, pentru examinarea cererii de revizuire depuse de Adrian Armaș reprezentat de avocatul Simion Frumusachi împotriva deciziei din 12 decembrie 2017 a Curții de Apel Bălți.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Oleg Sternioală

judecătorii

Victor Burduh

Galina Stratulat